

Wie is Jezus?

Over de Godheid, namen titels en het werk van de Heer Jezus Christus

Prof. Johan Malan, University of the North, South Africa

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling 1977 of 2004. Vertaling en voetnoten door M.V.

De enige naam

Te midden van alle valse religies die uit het koninkrijk der duisternis voortkomen, de *andere* Jezussen die de subtiele pogingen zijn tot nabootsing van de Heer Jezus door de vijand, de dode tradities en levenloze vormengodsdienst waardoor de waarheid van Gods Woord wordt bedekt en verduisterd, en te midden van een wereldwijde aanslag van verleidende geesten op de Kerk, steekt nog steeds Jezus Christus en Zijn verlossingsboodschap onmiskenbaar bovenuit als een helder schijnend licht in een donkere wereld. Hij is de enige oplossing voor een mensdom dat in de macht van de Boze ligt:

- Hij is de weg, de waarheid en het leven voor allen die zich op de dwaalwegen bevinden van Satan en die wegens de verduistering van hun gemoed op het brede pad van de dood voortstropelen.
- Hij is het Lam van God dat de zonden van de wereld wegneemt. Het is helemaal niet nodig dat u de lasten van de zonde draagt en tevergeefse pogingen aanwendt om zelf daarvan bevrijd te worden.
- Hij is de eeuwige en onwankelbare Rots der eeuwen waarop de naties in deze onzekere en vervallende wereld hun regering, maatschappelijke orde, onderwijsstelsel en morele beginselen kunnen bouwen.

Het is belangrijk dat wij de Heer Jezus persoonlijk zouden kennen - niet slechts als onze Verlosser maar ook als onze Heiligmaking, onze Herder, onze Bruidegom en in al die andere wonderlijke hoedanigheden waarin Hij Zichzelf aan ons openbaart. Na de blijde dag waarop wij Hem ontmoet en in onze harten en levens ontvangen hebben, moeten wij voortdurend toenemen in de **genade** en **kennis** van onze Heer en Zaligmaker, Jezus Christus (2 Petrus 3:18).

Dit was het grote doel van Paulus' leven, en hiervoor heeft hij alles prijsgegeven om Christus als winst te verkrijgen:

“opdat ik Hem mag kennen, en de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap met Zijn lijden, doordat ik aan Zijn dood gelijkvormig wordt” (Filippenzen 3:10).

Dit moet de grote drijfkracht in het leven van een Christen zijn:

“totdat wij allen komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God, tot een volwassen man, tot de maat van de grootte van de volheid van Christus, opdat wij geen kleine kinderen meer zouden zijn, heen en weer geslingerd door de golven en meegesleurd door elke wind van leer, door de bedriegerij van de mensen om sluw tot dwaling te verleiden” (Efeziërs 4:13).

De Heer Jezus openbaart Zichzelf op een bijzondere wijze door al de persoonlijke en beschrijvende namen van Hem die in de Bijbel opgetekend zijn. Indien wij Hem reeds als Verlosser ontmoet hebben, dat zullen wij ons door studie van de betekenissen van Zijn wonderlijke namen op een nieuwe ontmoeting met Hem voorbereid worden. Niet alleen zal dit ons geestelijk leven meer vervullend en dynamisch maken, maar nieuwe inspiratie zal in ons hart opspringen om Hem meer lief te hebben en met een volkomen hart te dienen.

Voordat we de verschillende namen van de Heer Jezus bespreken, moet er eerst iets over de vertaling van Bijbelse namen gezegd worden. Er worden door sommige mensen beweringen gedaan dat de vergriekste namen van de Heer (waarvan ook overeenstemmende namen voor de Godheid in

andere talen afgeleid zijn), een connotatie met de Griekse mythologie en de Griekse afgoden hebben.

Als gevolg hiervan zijn er vandaag verscheidene pogingen gedaan om de oorspronkelijke Hebreeuwse namen in ere te herstellen. Wanneer er naar God verwezen wordt, wordt de benaming *El* (zoals in *El Shaddai* voor de *Almachtige God*, en *Bet El* voor het *Huis des Heren*), *Elohim*, *Adonai* en *Jahweh* gebruikt. Naar Jezus wordt als *Jeshua* of *Jashua* verwezen en naar Christus als *Jeshua Ha Mashiach*.

Er is onlangs een nieuwe Engelse vertaling van de Bijbel verschenen waarin uitsluitend de Hebreeuwse namen van Jezus en God worden weergegeven. Het probleem is echter dat de klassieke Hebreeuwse grondtekst zonder vocalen (klinkers) werd geschreven, en dat er onder de geleerden geen overeenstemming is over wélke vocalen moeten gebruikt worden. De verbondsnaam voor God in het Oude Testament is slechts als *JHWH* (“Ik Ben”) geschreven. Aanvankelijk werd deze naam als *Jehovah* uitgesproken, maar later meer correct als *Jahweh* of *Jahwah*. Sommigen menen echter dat het woord drie klinkers moet hebben en dus *Jahuweh* behoort te zijn. Diezelfde onzekerheid bestaat ook over Jezus’ naam; deze wordt als *Jeshua* (Eng. *Yeshua*), *Jashua* en zelfs als *Jahushua* aangeduid. Als gevolg van deze onzekerheid worden *Jahweh* en *Jeshua* in de genoemde nieuwe vertaling in Hebreeuwse letters geschreven en kan de lezer zelf besluiten hoe hij of zij die wil uitspreken.

In de Griekse grondtekst van het Nieuwe Testament wordt *Jeshua* als *Iesous* vertaald (de niet aan-geblazen ‘I’ wordt als een ‘J’ uitgesproken; Ned. *Jezus*). De Hebreeuwse namen voor *God* en de *Heer* (of *Here*; *Heere*) wordt als *Theos* resp. *Kurios* weergegeven.

Er zijn hoegenaamd geen taalkundige, historische of culturele bewijzen dat de vergriekste namen (en dus ook de gebruikelijke Nederlandse en Engelse, enz. namen) van afgoden afgeleid zijn en derhalve tot oneer van de Heer gebruikt worden. Het feit is dat sommige van deze namen als generische termen in het Hebreeuws zowel als in alle andere talen naar de ware God én naar valse goden kunnen verwijzen, afhankelijk van de context waarin het gebruikt wordt. Let b.v. op het volgende:

Het eerste woord dat voor God in de Bijbel gebruikt wordt is *Elohim*: “In het begin schiep God (*Elohim*) de hemel en de aarde” (Genesis 1:1). Dit woord wordt echter ook dikwijls voor andere goden gebruikt: “Ik ben de HEERE uw God (lett. *Jahweh* uw *Elohim*), Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb. Gij zult geen andere goden (*Elohim*) voor Mijn aangezicht hebben. ... Gij zult nevens Mij niet maken zilveren goden (*Elohim*), en gouden goden (*Elohim*) zult gij u niet maken” (Exodus 20:2-3, 23).

Net zo kunnen de generische termen *theos* en *kurios* in het Nieuwe Testament ook toegepast zijn op afgoden als de context dat vereist (vgl. Hand. 7:40 waar *theos* wordt gebruikt, en 1 Kor. 8:5 waar *theos* en *kurios* op afgoden betrekking heeft). In 2 Kor. 4:4 wordt gezegd dat de *god* (*theos*) van deze wereld (dat is Satan) de zinnen van de mensen verblind heeft. In ditzelfde vers wordt ook van de ware God (*Theos*) gesproken.

De context bepaalt dus waaraan de generische term gekoppeld wordt. Om deze reden kwalificeert God Zichzelf in de Bijbel zo dikwijls als de *Almachtige God*, de *Schepper van de hemel en de aarde*, de *God van Abraham, Izaäk en Jakob*, de *Eeuwige Ik Ben*, enz. En Jezus wordt gekwalificeerd als *Heer*, *Christus*, *Lam van God*, enz.

Wanneer een term, naam of begrip zwak gekwalificeerd wordt, kan die zijn oorspronkelijke betekenis verliezen, en dan kan zelfs *Jezus* een *andere Jezus* worden, en *Christus* een *valse Christus*. Om die reden is het zo belangrijk om van alle namen en attributen van God en de Heer Jezus kennis te nemen, want zo kan u waken tegen de verschralingen en vervalsingen ervan.

De beweringen dat Griekse afgodsnamen door de heidenen (niet-Joden) in de Bijbel ingevoerd werden, is in elk geval historisch niet correct. Deze Griekse namen werden reeds in de 3de eeuw v.C. in de Septuaginta gebruikt, dat is een Griekse vertaling van het Oude Testament. Die vertaling kwam omstreeks 270 v.C. door Joodse geleerden in Alexandrië tot stand. De beweegreden hiervoor was dat Griekssprekende Joden buiten Israël ook toegang tot het Oude Testament konden hebben.

“Septuaginta” is van het Latijnse woord voor 70 afgeleid, omdat deze vertaling door 70 personen werd gedaan. Volgens overlevering is deze vertaling onder de duidelijke inspiratie van de Heilige Geest tot stand gekomen. Deze 70 personen hebben onafhankelijk van elkaar gewerkt, en aan het einde was er geen verschil tussen hun vertalingen. Volgens een bron hebben 72 Joodse geleerden het vertaalwerk gedaan - zes uit elk van de 12 stammen van Israël. De geloofwaardigheid van de Septuaginta, waarin vergriekste namen van God voorkomen, kon nog nooit met grondige redenen in vraag gesteld worden. Jezus heeft er zelf uit aangehaald, alsook de schrijvers van het Nieuwe Testament. Het is dus niet nodig om een revolutie te ontketenen over de namen van God. Wij moeten ons wel verzekeren over hoé wij die namen gebruiken en eerbiedigen, en ze tegen semantische¹ veranderingen of vervalsingen beschermen.

Namen van de Heer Jezus Christus

De namen van de Heer Jezus Christus kunnen in vier categorieën ingedeeld worden:

- Zijn eigennaam als vleesgeworden Verlosser.
- De namen die Zijn Godheid aanduiden.
- Zijn ambtsnaam en de zeven ambten die Hij bekleedt.
- Zijn beschrijvende namen.

1. Zijn eigennaam

De naam *Jezus* (*Jahweh is Verlossing*; Hebr. *Jeshua*) is door God zelf aan Zijn Zoon gegeven. Een engel verscheen in een droom aan Jozef en zei: “Jozef, gij zoon van David! wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want hetgeen in haar ontvangen is, dat is uit de Heilige Geest; en zij zal een Zoon baren, en gij zult Zijn naam noemen JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden” (Matt. 1:20-21).

Om volgens Gods standaard de Verlosser van het volk Israël en van de wereld te zijn, moest Jezus een volmaakte God-mens zijn. Hij moest in een menselijk geslacht (de koninklijke linie van David in de stam van Juda) geboren worden om *Zoon des mensen* te kunnen worden. Hij mocht echter niet door een man verwekt worden, opdat Hij geen enkel deel zou hebben aan de erfzonde. Hij moest dus door de beschikking Gods uit een maagd geboren worden zodat Hij ook *Zoon van God* genoemd zou kunnen worden: “Tot een maagd, die ondertrouwd was met een man, wiens naam was Jozef, uit het huis van David; en de naam van de maagd was Maria ... En de engel, antwoordende, zeide tot haar: De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen; daarom ook, dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden, zal *Gods Zoon* genaamd worden” (Lukas 1:27, 35).

In Jezus' hoedanigheid als *Zoon des mensen* is de Vader groter dan Hij, en heeft de Vader Hem gestuurd om als mens geboren te worden. Jezus heeft zichzelf ook uitdrukkelijk aan de wil van de Vader onderworpen (Matt. 26:39).

2. Zijn Naam als God

In Zijn hoedanigheid als God is Jezus gelijk aan en één met de Vader; daarom kon Hij zeggen: “Ik en de Vader zijn één” (Joh. 10:30). Aan de discipelen heeft Hij gezegd: “Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien” (Joh. 14:9).

De profeet Jesaja heeft de belofte aan het volk Israël gegeven dat een Zoon zou geboren worden die tegelijk God zou zijn en één met de Vader:

“Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst” (Jes. 9:5).

---

¹ Semantiek: leer van de betekenis van woorden en woordgroepen.

In Johannes 5 wordt de gelijkheid tussen Jezus en de Vader op een zevenvoudige wijze bevestigd:

- gelijk in werken (vs. 19: al wat Deze doet, dat doet ook de Zoon op dezelfde wijze).
- gelijk in kennis (vs. 20: de Vader toont Hem alles wat Hij doet).
- gelijk in opwekkingskracht (vs. 21: zo maakt ook de Zoon levend wie Hij wil).
- gelijk in oordelen (vs. 22: de Vader oordeelt niemand maar heeft het oordeel aan de Zoon gegeven)
- gelijk in eerbiedwaardigheid (v. 23: opdat allen de Zoon eren, zoals zij de Vader eren).
- gelijk in herscheppingskracht (v. 24: wie Mijn woord hoort die heeft het eeuwige leven).
- gelijk in zelfbestaan (v. 26: de Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelf).

Paulus heeft de grote omvang van de openbaring van God de Vader *door* God de Zoon begrepen en verklaard: “Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk”. Het is belangrijk te weten dat God de Zoon van alle eeuwigheid af samen met God de Vader en God de Heilige Geest bestaat, en beslist niet slechts vanaf Zijn menswording. Micha 5:1 zegt: “En gij, Bethlehem Efratha! ... Uit u zal Mij voortkomen, Die een Heerser zal zijn in Israël, en Wiens uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid”. Johannes beschrijft Jezus als het vleesgeworden Woord Die van het begin af als God bestaat, en door Wie alles geschapen is:

“In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. 2 Dit was in het begin bij God. 3 Alle dingen zijn door het Woord ontstaan en zonder dit Woord is geen ding ontstaan, dat ontstaan is. 4 In het Woord was het leven en het leven was het licht van de mensen. 5 En het licht schijnt inde duisternis en de duisternis heeft het niet begrepen. ... En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader), vol van genade en waarheid” (Joh. 1:1-5, 14).

Paulus sluit hierbij aan als hij zegt:

“Die het Beeld is van de onzienlijke God, de Eerstgeborene van alle creaturen. 16 Want door Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zienlijk en die onzienlijk zijn, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen; 17 En Hij is vóór alle dingen, en alle dingen bestaan tezamen door Hem” (Kol. 1:15-17).

Jezus is de Heer (*Kurios* - Hand. 10:36) en God (*Theos* - Rom. 9:5²). Het is belangrijk om Hem in deze hoedanigheid aan te spreken wanneer wij bidden of over Hem praten. Vóór Zijn opstanding, hemelvaart en de uitstorting van de Heilige Geest is Jezus als *meester* (*didaskalos*, *kathegetes*, *rabbi* of *epistates*) aangesproken, terwijl slechts enkelen van Zijn discipelen beseften dat Hij de *Messias* (*Christos*) was (Matt. 16:13-17). Met Zijn verheerlijking is ook de volle openbaring van Zijn Godheid gekomen, en wordt Hij niet meer slechts als *leermeester* of *meester* aangesproken maar als *Heer* en *God*.

In zijn brief schrijft Petrus van “onze God en Zaligmaker, Jezus Christus” (2 Petrus 1:1). Johannes zegt: “wij zijn in de Waarachtige, namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus. Deze is de waarachtige God, en het eeuwige Leven. Kinderkens, bewaart uzelf van de afgoden. Amen” (1 Joh. 5:20-21). Paulus laat niet na om van de “*Heer Jezus*” te praten (Ef. 1:15).

Ook wij horen niet slechts van *Jezus*³ te spreken, zonder Zijn eigennaam aan Zijn Godheid te koppelen (*Heer Jezus*) of aan Zijn ambtsnaam (*Jezus Christus*) of zelfs allebei (*Heer Jezus Christus*). Als gevolg van de grote aanslag op de maagdelijke geboorte en de Godheid van de Heer Jezus

---

² Rom 9:5: “Van wie zijn de vaders, en uit wie Christus is, zoveel het vlees aangaat, Welke is God (*Theos*) boven allen te prijzen in eeuwigheid. Amen”.

³ In afvallige kringen heeft men de slechte gewoonte om platweg op “Jezus” te roepen, maar er zijn demonen die zich als “Jezus” voordoen en die maar al te graag worden opgeroepen om mensen te belasten met b.v. de tongdemonie en valse “genezingen”. Onverantwoordelijk gebrek aan bijbelkennis en gepaste aanroeping kunnen zich tegen zulke mensen keren, met erge gevolgen.

Christus moeten wij Hem uitdrukkelijk als *God* of *Heer* (Oudnederlands: *Here, Heere*) aanbidden en verkondigen.

Het is ook eenzijdig om voortdurend van *Christus* te spreken, omdat dit Jezus Zijn ambtsnaam is wat *Gezalfde* betekent. Dit is niet verkeerd maar mensen praten soms over *Christus* en een *christelijke levenswijze* op een wat formele, afstandelijke en zelfs abstracte wijze. Mensen krijgen dan de indruk dat velen van hen de Heer Jezus niet echt persoonlijk kennen, omdat zij huiverig lijken te zijn om Zijn eigennaam te gebruiken.

U moet onthouden dat er slechts één naam onder de hemel gegeven is waardoor mensen gered kunnen worden, en die naam is *Jezus Christus*:

“Zo zij u allen bekend, en het ganse volk Israëls, dat door de Naam van **Jezus Christus**, de Nazaréner, Die gij gekruisigd hebt, Die God van de doden heeft opgewekt, door Hem, zeg ik, staat deze hier voor u gezond ... En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder de hemel **geen andere Naam**, Die onder de mensen gegeven is, door Welke wij moeten zalig worden” (Hand. 4:10-12)

Roep Hem aan door deze Naam en geef ook erkenning aan Zijn gezag als Heer:

“Daarom heeft God Hem ook bovenmate verhoogd en heeft Hem een Naam gegeven boven alle naam, opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen elke knie van hen die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, en elke tong zou belijden dat Jezus Christus **de Heere** is, tot heerlijkheid van God de Vader” (Fil. 2:9-11).

Wij hebben het voordeel een vollere openbaring te hebben gekregen van de Heer Jezus. De discipelen moesten na de storm op zee uitroepen: “Wie is toch Deze, dat ook de wind en de zee Hem gehoorzaam zijn?” (Markus 4:41). De Heilige Geest geeft ons meer inzicht in de onnaspeurlijkheid van Zijn almacht, grootheid, reddende genade en de volle omvang van Zijn liefde. Wij hoeven dus niet in onkunde te leven over Zijn Godheid en al Zijn andere voortreffelijke hoedanigheden.

3. Zijn Ambtsnaam

De Heer Jezus is ook de *Gezalfde* [Hebr. *Mashiach* (*Messias*); Grieks *Christos* (*Christus*⁴)] welke term betrekking heeft op Zijn toerusting voor Zijn zending naar de aarde. In een Messiaanse profetie zegt Jesaja het zo: “De Geest van de Heere HEERE⁵ [*Adonai JaHWeH*] is op Mij, omdat de Heere Mij gezalfd heeft, om een blijde boodschap te brengen ...” (Jesaja 61:1).

Christus is ook een overkoepelende ambtsnaam van de Heer Jezus omdat Hij voor zeven ambten of taken afgezonderd werd en die slechts door Hemzelf kunnen volbracht worden. De ambten waarvoor Christus gezalfd is, alsook de bijzondere titels die daaraan verbonden zijn, zijn de volgende:

3.1 Lam van God

De allerbelangrijkste reden waarom de Heer Jezus gezalfd en afgezonderd is om naar de aarde te komen, was om een gevallen mensheid uit de macht van de zonde los te kopen. Om dit te kunnen doen moest Hij de gestalte van een mens aannemen zodat Hij Zichzelf als een offer voor onze zonden kon aanbieden door Zijn bloed uit te storten en fysisch aan het kruis te sterven. Hij moest Gods Offerlam worden:

“Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneemt. 5 Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid; ... 7 Toen sprak Ik: Zie, Ik kom (in het begin des boeks is van Mij geschreven), om Uw wil te doen, o God! ... 10 In welke wil wij geheiligd zijn, door de offerande van het lichaam van Jezus Christus, eenmaal geschied” (Hebr. 10:4-5, 7, 10).

---

⁴ *Christus* is eigenlijk de Latijnse vorm van het Griekse *Christos* = *Gezalfde* (vertaling van het Hebreeuwse *Masjiach*: *Messias*).

⁵ Hier staat in de grondtekst het Tetragrammaton (Gr. *tetra* = vier). Het bestaat uit vier tekens en is Gods oudtestamentische Verbondsnaam. In het Nederlands komt de transcriptie overeen met JHWH. De vocale uitspraak ervan werd niet overgeleverd. Toch menen kenners dat het tetragram het best gereconstrueerd wordt als JAHWEH.

De door God gegeven wet “zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving” (Hebr. 9:22; Lev. 17:11) is in de 1500 jaar vóór de komst van de Messias bij het volk Israël ingescherpt. Volgens de oudtestamentische wetten moeten duizenden offerdieren geslacht worden opdat de Levitische priesters verzoening voor de zonden van het volk konden doen.

Dit alles was echter maar een heenwijzing naar de eenmalige slachting van het Lam van God in de volheid van de tijd. Het was met deze belangrijke zaak in gedachten dat Johannes de Doper Jezus als volgt aan het volk voorstelde: “Zie het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!” (Joh. 1:29; Hebr. 7:27).

Jesaja had het volk reeds lang van te voren op het grote offer van het Lam Gods voorbereid:

“Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden. ... 7 Toen deze geëist werd, toen werd Hij verdrukt; doch Hij deed Zijn mond niet open; als een lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht van zijn scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open” (Jes. 53:5, 7).

Geeft u de nodige erkenning aan het verzoeningswerk van het Lam wat Hij door het afleggen van Zijn leven en het storten van Zijn bloed voor ons bewerkt heeft? Aanvaard u dit volkomen in geloof en heeft dit uw leven grondig veranderd? Denk aan wat dit offer voor elkeen van ons *behoort* te betekenen:

Bij de instelling van het Avondmaal heeft de Heer Jezus gezegd dat dit een gedachtenismaal is voor Zijn lichaam dat voor ons verbroken en het bloed van het Nieuwe Verbond (of Testament) dat voor ons gestort werd (Lukas 22:19-20). Erkent u de Heer Jezus met betrekking tot het offer dat Hij bracht en Zijn bloed dat Hij voor de verzoening van uw zonde gestort heeft? Geen voorstelling van Christus zonder het aspect van het vergoten bloed is volledig. “Die God voorgesteld heeft tot een verzoening, door het geloof in Zijn bloed ... opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende hem, die uit het geloof van Jezus is” (Rom. 3:25-26).

Onze redding en wedergeboorte is op het bloed gebaseerd:

- Wij zijn gerechtvaardigd door Zijn bloed en op grond daarvan van de toorn gered (Rom. 5:9).
- In Hem hebben wij de verlossing door Zijn bloed, de vergiffenis van de misdaden naar de rijkdom van Zijn genade (Ef. 1:7).
- Wij zijn losgekocht door het kostbare bloed van Christus, zoals van een lam zonder gebrek en vlekkeloos (1 Pet. 1:18-19).
- Jezus Christus heeft ons liefgehad en ons van onze zonden gewassen in Zijn bloed (Op. 1:5).

Onze voortgezette reiniging is ook op het bloed gebaseerd:

- Als wij in het licht wandelen zoals Hij in het licht is, dan hebben wij gemeenschap met mekaar, en het bloed van de Heer Jezus Christus reinigt ons voortdurend van alle zonden en ongerechtigheden (1 Joh. 1:7).
- Het bloed van Christus reinigt ons geweten van dode werken om de levende God te dienen (Hebr. 9:14).
- Toen Jezus Zichzelf als slachtoffer voor de zonden gebracht heeft, heeft Hij voor altijd volmaakt die geheiligd worden (Heb. 10:12, 14).
- Een beetje zuurdeeg (zonde) maakt het hele deeg zuur. Zuiver dan het oude zuurdeeg uit, want ook ons Paaslam is voor ons geslacht, namelijk Christus (1 Kor. 5:6-7).

Het bloed is ook een machtig wapen tegen de aanslagen van de vijand:

- De martelaren van de grote verdrukking zullen de Antichrist overwinnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis (Op. 12:11). Ook voor ons is er kracht in het bloed in de hevige strijd tegen de vijand van de zielen.

De hoedanigheid van Christus als het Lam van God die Zijn leven voor zondaars afgelegd heeft, is de grondslag voor al Zijn ambten. Omdat Hij de losprijs betaald heeft, kan Hij als Hogepriester, Middelaar en Herder optreden, Hoofd van Zijn vrijgekochte Gemeente (Kerk) zijn en als Koning over Zijn erfdeel regeren. Hij kan ook Rechter over Zijn dienstknechten zijn, én daarna over allen die Zijn verzoeningswerk niet wilden aanvaarden.

Het is juist het Lam, dat in Openbaring 26 keer met deze naam bekend gemaakt wordt, dat de wereld in de grote verdrukking zal oordelen omdat zij tegen Hem in rebellie verkeren. De wereldse regeerders en hun onderdanen zullen dan naar de bergen vluchten, in spelonken wegkruipen en in hun benauwdheid tot de rotsen en bergen roepen: “Val op ons en verberg ons voor het aangezicht van Hem Die op de troon zit, en voor de toorn van het Lam. Want de grote dag van Zijn toorn is aangebroken en wie kan dan staande blijven?” (Openbaring 6:16-17).

Aan de andere kant zullen er degenen zijn die aan het Lam gehoorzaam waren en die in dankbaarheid tot Hem zullen uitroepen: “U bent geslacht en hebt ons voor God gekocht met Uw bloed, uit elke stam en taal en volk en natie. En U hebt ons voor onze God gemaakt tot koningen en priesters. En wij zullen als koningen heersen over de aarde” (Openbaring 5:9-10).

Is het evangelie dat u belijdt werkelijk het bloedevangelie van het Lam, of bouwt u op valse fundamenten voor wat uw zaligheid betreft? Verzekert u ervan dat u uw hoop niet op een van volgende vier valse evangelies stelt, want dan zal de Rechter u wegen en te licht bevinden:

Sacramentsevangelie. Dit heeft betrekking op mensen die b.v. op de doop vertrouwen voor hun redding, en op het Avondmaal voor voortgezette reiniging.

Verbondsevangelie. Dit vloeit voort uit bovengenoemde en behelst mensen die een verbond met de Heer sluiten bij de doop. Hierna zien de verbondsouders hun kinderen als gered, en dus als verbondskinderen. Zulke kinderen zijn echter niet gered en in veel kerken horen zij ook niet altijd het zuivere kruisevangelie. Zelfs al horen zij dat, dan denken zij dat zij niet tot bekering hoeven te komen omdat zij reeds verbondskinderen zijn. Indien echter hun verbond correct gesloten is en op het bloed van Christus gebaseerd is (niet slechts als een vorm van lippendienst) en het kind later formeel naar de Heer toegeleid wordt en beseft dat hij zijn zonden moet belijden en wedergeboren moet worden, kan zo'n verbond wél geldig zijn. Het verbindt de ouders tot een christelijke opvoeding voor het kind.

Moraal-evangelie. Dit is de beschouwing dat de mens op grond van zijn goede leven gered wordt. Kerkbezoek bestaat dan uit voortgezette moralisering om u te helpen op het rechte pad te blijven. U wordt geleerd dat u een matige zondaar moet zijn en uzelf niet te buiten moet gaan.

Werken-evangelie. Niet alleen in de Rooms-katholieke kerk maar ook in veel vervallen protestantse kerken wordt het geloof in een werken-evangelie gehuldigd. Lidmaten menen dat zij hun zaligheid kunnen kopen door grote bijdragen aan de kerk te geven en voor de Heer te werken. Zaligheid kan echter niet door werken verdiend worden (Efeziërs 2:8-9). Mensen die reeds door geloof gered zijn, werken uit dankbaarheid voor en tot eer en erkenning van de Heer. Zij weten dat zij een leven de God dienen en dat geloof ook levend moet zijn en naar een leven van toewijding aan de Heer móét leiden (Efeziërs 2:10). Een geloof zonder werken is een dood geloof (Jakobus 2:14-17).

3.2 Profet

Een profet is een *bekendmaker* of *aankondiger* van de wil en het plan Gods met de mens, m.a.w. een *prediker*. Dit was Jezus Christus bij uitnemendheid. Zijn bekendste preken zijn de bergrede, de gelijkenissen en de profetische rede. Veel van de waarheden over Gods heilsplan werd tijdens gezangen verkondigd, bij eetgelegenheden, bij onderrichting aan Zijn discipelen en ook in antwoord op vragen die mensen Hem gesteld hebben. Jezus heeft grote waarheden over Gods raadsplan bekend gemaakt die nog nooit tevoren door profeten bekend gemaakt werden. Hij heeft gezegd: “Ik zal Mijn mond opendoen door gelijkenissen; Ik zal voortbrengen dingen, die verborgen waren van de grondlegging der wereld” (Mattheüs 13:35).

Een oudtestamentische regel voor profeten is dat zij slechts woorden uit Gods mond aan het volk mochten bekendmaken. Zij mochten niets weglaten of bijvoegen; daarom zijn bijbelse profetieën 100% accuraat en werden valse profeten terechtgesteld: “Maar de profeet, die hoogmoedig zal handelen, sprekende een woord in Mijn Naam, dat Ik hem niet geboden heb te spreken, of die spreken zal in de naam van andere goden, die profeet zal sterven” (Deuteronomium 18:20).

Jezus heeft in Zijn hoedanigheid van profeet enkel woorden uitgesproken die van de Vader komen: “Want Ik heb niet uit Mijzelf gesproken, maar de Vader, Die Mij gezonden heeft, Hijzelf heeft Mij een gebod gegeven wat Ik zeggen en wat Ik spreken moet. En Ik weet dat Zijn gebod het eeuwige leven is. Wat Ik dan spreek, spreek Ik zoals de Vader Mij gezegd heeft” (Johannes 12:49-50; zie ook 17:8).

3.3 Hogepriester en Middelaar

In het Oude Testament was de hogepriester de middelaar die tussen het volk en God stond. Hij ging eenmaal per jaar op de Grote Verzoendag het Allerheiligste binnen om een bloedoffer te brengen voor de zonden van het volk. Het was voor andere mensen verboden om achter het voorhangsel tot bij de verbondsark in te gaan.

Jezus Christus is de Hogepriester en Middelaar van het Nieuwe Testament (Hebreeën 8:1-6, 9:15). Om dit ambt te kunnen bekleden moest Hij eerst mens worden en ook verzocht worden zoals de mensen, opdat Hij met ons medelijden kon hebben:

“Waarom Hij in alles de broeders moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn ... om de zonden van het volk te verzoenen. Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij degenen, die verzocht worden, te hulp komen ... Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde. Laat ons dan met vrijmoedigheid toe gaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd” (Hebr. 2:17-18; 4:15-16).

De Heer Jezus heeft geen Levitisch ambt aangenomen. De Leviëten waren immers sterfelijk en hebben elkaar dus moeten opvolgen; zij waren ook zondig en moesten dus eerst voor hun eigen zonden verzoening doen en pas daarna voor die van het volk. Jezus echter heeft een eeuwig en volmaakt priesterschap:

“Maar Deze met eedzwering, door Hem, Die tot Hem gezegd heeft: De Heere heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek. 22 Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden. 23 En genen zijn wel vele priesters geworden, omdat zij door de dood verhinderd werden altijd te blijven; 24 Maar Deze, omdat Hij in eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk Priesterschap. 25 Waarom Hij ook volkomen kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden. 26 Want zulk een Hogepriester betaamde ons, heilig, onschuldig, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden; 27 Voor Wie het niet elke dag nodig was, gelijk de hogepriesters, eerst voor zijn eigen zonden slachtoffers op te offeren, daarna, voor de zonden van het volk; want dat heeft Hij eenmaal gedaan, toen Hij Zichzelf opgeofferd heeft” (Hebr. 7:21-27).

Kent u deze Middelaar, Voorspraak en Hogepriester die medelijden met uw zwakheden heeft en slechts leeft om bij God voor u op te treden? Beseft u uw verantwoordelijkheid om in Zijn voetsporen te treden, heilig en afgezonderd te leven, en voor anderen bij de genadetroon op te treden? Treed u door het bloed van Jezus toe op de nieuwe en levende weg die Hij doorheen het gescheurde voorhangsel tot bij de genadetroon ingewijd heeft? (Hebr. 10:19-20). Bent u een geregelde bezoeker aan de genadetroon?

Wij zijn tot een koninklijk priesterschap geroepen om te verkondigen de vreugde van Hem die ons uit de duisternis heeft geroepen tot Zijn wonderbaarlijk licht (1 Petrus 2:9). Een priester moet namens God met het volk spreken (*prediken*) en ook namens het volk met God spreken (*bidden*). Een

priester moet heilig leven omdat God heilig is, en nauwgezet tegen zonde waken. Indien hij toch zondigt, weet hij hoe genade te vinden:

“Mijn kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige; en Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gehele wereld” (1 Johannes 2:1-2).

3.4 Knecht

Jezus is de Knecht van God die naar de aarde gekomen is om een groot verlossingswerk te doen. Messiaanse profetieën in het Oude Testament kondigen dit als volgt aan:

“En nu zegt de HEERE, Die Mij Zich van moeders buik af tot een Knecht geformeerd heeft ... Het is te gering, dat Gij Mij een Knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen van Jakob, en om weder te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb U ook gegeven tot een Licht der heidenen, om Mijn heil te zijn tot aan het einde der aarde” (Jesaja 49:5-6).

“Wie is er onder u, die de HEERE vreest, die naar de stem van Zijn Knecht hoort?” (Jesaja 50:10).

De eigenschappen van een knecht zijn nederigheid en dienstbaarheid. De Heer Jezus heeft Zijn discipelen ernstig gewaarschuwd tegen hoogmoed en zelfverheffing:

“Maar Jezus riep hen bij Zich en zei tegen hen: U weet dat zij die geacht worden leiders te zijn van de volken, heerschappij over hen voeren, en hun groten oefenen gezag over hen uit. 43 Maar zo zal het onder u niet zijn, maar wie onder u groot zal willen worden, die zal uw dienaar zijn. 44 En wie van u de eerste zal willen worden, die zal slaaf van allen zijn. 45 Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een losprijs voor velen” (Markus 10:42-45).

“Laat daarom die gezindheid in u zijn, die ook in Christus Jezus was, 6 Die, hoewel Hij in de gestalte van God was, het niet als een roof beschouwd heeft God gelijk te zijn, 7 maar Zichzelf ontleedigd heeft door de gestalte van een dienstknecht aan te nemen en de mensen gelijk te worden. 8 En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja tot de kruisdood. 9 Daarom heeft God Hem ook bovenmate verhoogd en heeft Hem een Naam gegeven boven alle naam” (Filippenzen 2:5-9).

3.5 Herder

Christus heeft als de Herder van Zijn kudde een absolute verbintenis tot hun welzijn omdat Hij hen duur gekocht heeft met Zijn kostbaar bloed. “Ik ben de goede Herder; de goede herder geeft zijn leven voor de schapen” (Joh. 10:11). Hij heeft de vaste verzekering gegeven: “Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Ik ben de Deur van de schapen ... Ik ben de Deur; als iemand door Mij naar binnengaat, zal hij behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden” (Joh. 10:7, 9). Het is te begrijpen dat als Hij Zijn leven voor de schapen afgelegd heeft, Hij ook voortdurend naar hun belangen zal omzien, en daarom heeft Hij erbij gezegd: “Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed hebben” (Joh. 10:10). Hij zegt ook elders: “Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten” (Hebr. 13:5).

De Herder neemt de leiding doordat Hij vóór zijn schapen uit loopt, en de weg aanwijst opdat zij Hem getrouw navolgen (Joh. 10:4). Het is in hun eigen belang om de Herder te volgen en nabij Hem te blijven, anders dwalen zij van Zijn weg af en worden zij door de duivel uit elkaar geslagen en in wanorde en verwarring gebracht (Joh. 10:12).

Uit een toestand van afdwaling is er slechts één pad, en dat is terug naar de Heer toe: “Want gij waart als dwalende schapen; maar gij zijt nu bekeerd tot de Herder en Opziener uwer zielen” (1 Petrus 2:25). De Herder blijft altijd getrouw en Hij zal Zijn verplichting tegenover Zijn kudde nakomen:

“De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken. Hij doet mij neerliggen in grazige weiden; Hij voert mij zachtjes aan zeer stille wateren. Hij verkwikt mijn ziel; Hij leidt mij in het spoor der ge

rechtigheid, om Zijns Naams wil. Al ging ik ook in een dal van de schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezende, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij” (Psalm 23:1-4).

We moeten begrijpen dat wij in een wereld wonen die in de macht van de boze ligt (1 Joh. 5:19). Verzoeken, beproeven, aanvechten van de Satan, en zelfs ook levensgevaren worden dikwijls op de levensweg ervaren. De Heer weet wat voor soort tegenspoed nodig is voor de toetsing en loutering van ons geloof en Hij laat het toe. In zulke tijden moeten wij een nieuwe en volle overgave aan “de grote Herder van de schapen” doen (Hebr. 13:20).

Er mag niet enige bitterheid in onze harten opkomen als de dingen niet altijd volgens onze eigen plannen verlopen, omdat de Herder Zijn wegen hoger zijn dan die van ons. Wij moeten weten dat Hij alles, ook de onaangename ervaringen, voor ons ten goede zal laten meewerken als wij onze levens aan Hem toewijden en toevertrouwen.

De Heer heeft ook bekwame personen in Zijn kudde geroepen en toegerust om herderlijke functies onder het toezicht van de Opperherder te verrichten: “En Deze heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, anderen als evangelisten en anderen als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten tot het werk van de bediening, tot opbouw van het lichaam van Christus” (Efeziërs 4:11-12).

Een leraar in een gemeente, in samenwerking met andere ambtsdragers, is ook een herder. Hij geeft dus niet enkel onderricht in het Woord van de Heer, maar hij heeft de pastorale plicht om aan de kerkleden leiding te geven, aan counseling te doen, voor de zieken te bidden, de onordelijken te vermanen, de gemeente te beschermen, en tegen de gevaren te waarschuwen waardoor zij en hun kinderen bedreigd worden:

“Weidt de kudde Gods, die onder u is, hebbende opzicht daarover, niet uit dwang, maar gewillig; noch om vuil gewin, maar met een volvaardig gemoed; noch als heerschappij voerende over het erfdeel des Heeren maar als voorbeelden der kudde geworden zijnde. en als de overste Herder verschenen zal zijn, zo zult gij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen” (1 Petrus 5:2-4).

3.6 Hoofd van de Kerk

Het ambt van Jezus Christus als Hoofd van de Gemeente is een verborgenheid die pas na de stichting van de Kerk geopenbaard werd. Deze eenheidsband wordt in de Bijbel met een huwelijksverhouding vergeleken:

“Want de man is hoofd van de vrouw, zoals ook Christus hoofd van de gemeente is; en Hij is Behouder van het lichaam ... Dit geheimenis is groot; maar ik spreek met het oog op Christus en de gemeente” (Efeziërs 5:23, 32).

Uit Efeziërs 5:25-27 is het duidelijk dat Christus eerst de Gemeente *gereinigt* en daarna *geheiligd* heeft, zodat zij rein en zonder vlek of rimpel voor Hem gesteld kan worden. Hij is ons Hoofd en onze Bruidegom, en wij moeten met een rein kleed voor Hem verschijnen.

Het begrip *heilig* betekent ook *afgezonderd voor de dienst van de Heer*. In dit opzicht wordt de Gemeente als de *leden van Christus' lichaam* voorgesteld. Zij vervullen allemaal aanvullende functies in de verwezenlijking van het doel van de Kerk van Jezus Christus op aarde:

“Want gelijk wij in een lichaam vele leden hebben, en de leden alle niet dezelfde werking hebben; Alzo zijn wij velen één lichaam in Christus, maar elkeen zijn wij elkanders leden. Hebbende nu verscheidene gaven, naar de genade, die ons gegeven is” (Rom. 12:4-6). (Voor een uiteenzetting van de functies van de leden, zie Rom. 12:7-8 en 1 Kor. 12:12-31).

Beoefen uw taak en roeping enkel in de kracht en onder de leiding van de Heilige Geest, want wij zijn als leden van het lichaam van Jezus Christus “allen tot één Geest gedrenkt!” (1 Kor. 12:13). U moet ook begrijpen dat de autoriteit van uw geestelijke roeping in Christus is gezeteld, en dat u op overwinning staat wanneer u die beoefent:

“opdat de God van onze Heere Jezus Christus, de Vader van de heerlijkheid, aan u de Geest van wijsheid en van openbaring geeft in het kennen van Hem, 18 namelijk verlichte ogen van uw ver

stand, om te weten wat de hoop van Zijn roeping is en wat de rijkdom is van de heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen 19 en wat de alles overtreffende grootheid van Zijn kracht is aan ons die geloven, naar de werking van de sterkte van Zijn macht 20 die Hij gewerkt heeft in Christus, toen Hij Hem uit de doden opwekte en zette aan Zijn rechterhand in de hemel, 21 ver boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en elke naam die genoemd wordt, niet alleen in dit tijdperk, maar ook in het komende. 22 En Hij heeft alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft Hem tot Hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente, 23 die Zijn lichaam is en die vervuld is van Hem, Die alles in allen vervult” (Efeziërs 1:17-23).

3.7 Koning

Omdat de Heer Jezus alle macht in de hemel en op aarde bezit, bekleed Hij ook het ambt van Koning. Binnen Zijn toelaten wil rebelleren de naties van de wereld echter tegen Zijn gezag. Dit is te wijten aan het feit dat alle mensen op aarde een vrije wil hebben met betrekking tot wie zij willen dienen. De praktijk heeft bewezen dat de meesten van hen de duisternis meer lief hebben dan het licht, omdat hun werken boos zijn (Joh. 3:19). De god van deze wereld (de duivel) heeft hun zinnen verblind (2 Kor. 4:4), en daarom bevindt de grote meerderheid van de aardse bevolking zich onder de macht van de boze en leven in geestelijke duisternis (1 Joh. 5:19).

Zoals Christus leven wij in een boze wereld waarin wij gehaat, verdrukt en verworpen worden omwille van ons geloof (Joh. 15:18-19; 16:33; Luk. 6:22-23, 26). Wij zijn vreemdelingen en bijwoners in een goddeloze wereld (Heb. 11:13; 1 Pet. 2:11), en daarom hebben wij een duidelijke opdracht om te schijnen als lichten te midden van een krom en verdraaid geslacht. Wij zijn leden van een verborgen koninkrijk dat niet van deze wereld is. De Heer Jezus is Koning van onze levens en wij ervaren Zijn vrede in onze harten. Ons leven *in* de wereld wordt echter door strijd gekenmerkt (Matt. 10:34). In onze verhouding met wereldlingen zijn er conflicten omdat wij radicaal verschillende normen en beginselen als zij hebben.

Deze toestand zal spoedig drastisch veranderen wanneer het verborgen koninkrijk van Jezus Christus zichtbaar op aarde geopenbaard zal worden bij Zijn wederkomst aan het eind van de grote verdrukking:

“En de zevende engel blies op de bazuin en er klonken luide stemmen in de hemel die zeiden: De koninkrijken van de wereld zijn geworden van onze Heere en van Zijn Christus en Hij zal als Koning regeren in alle eeuwigheid” (Openbaring 11:15).

Vanuit het oogpunt van Jezus' koningschap zullen er drie belangrijke gebeurtenissen plaatsvinden tijdens Zijn wederkomst:

Verdelging van Gods vijanden tijdens de slag van Armageddon

“11 En ik zag de hemel geopend, en zie, een wit paard, en Hij die daarop zat, werd getrouw en waarachtig genoemd. En hij oordeelt en voert oorlog in gerechtigheid. 12 En Zijn ogen waren als een vuurvlam en op Zijn hoofd waren vele kronen. En Zijn naam die opgeschreven was, kent niemand dan Hijzelf alleen. 13 En Hij was bekleed met een in bloed gedoopt kleed, en Zijn naam is: Woord van God. 14 En de legers in de hemel volgden Hem op witte paarden, bekleed met fijn linnen, wit en smetteloos. 15 En uit Zijn mond kwam een scherp zwaard, opdat Hij daarmee de naties zou slaan. En Hij zal hen hoeden met een ijzeren staf. En Hij treedt de wijnpersbak van de wijn van de grimmige toorn van de almachtige God. 16 Er stond op Zijn kleed en op Zijn dij deze naam geschreven: Koning der koningen en Heere der heren. 17 En ik zag één engel dichtbij de zon staan en hij riep met een luide stem tegen alle vogels die hoog aan de hemel vlogen: Kom hierheen en verzamel u tot de maaltijd van de grote God, 18 om te eten vlees van koningen, van oversten over duizend, van machtigen, van paarden en van hen die daarop zitten, vlees van alle vrijen en van slaven, kleinen en groten. 19 En ik zag het beest en de koningen van de aarde en hun legers bijeenverzamel om oorlog te voeren tegen Hem Die op het paard zit en tegen Zijn leger. 20 En het beest werd gegrepen, en met hem de valse profeet, die in zijn tegenwoordigheid de tekenen gedaan had, waardoor hij hen misleid had die het merkteken van het beest ontvangen hadden en die zijn beeld aanbaden. Deze twee werden levend geworpen in de poel van vuur, die van zwavel brandt. 21 En de ove

rigen werden gedood met het zwaard, dat kwam uit de mond van Hem Die op het paard zit. En alle vogels werden verzadigd met hun vlees” (Op. 19:11-21).

Het herstel van de troon van David in Jeruzalem

“Na dezen zal Ik weerkeren, en weer opbouwen de tabernakel van David, die vervallen is, en wat daarvan verbroken is, weer opbouwen, en Ik zal die weer oprichten. Opdat de overblijvende mensen de Heere zoeken, en al de heidenen, over wie Mijn Naam aangeroepen is, spreekt de Heere, Die dit alles doet” (Handelingen 15:16-17).

Vestiging van het duizendjarige Vrederijk op aarde

“Maar in het laatste der dagen zal het geschieden, dat de berg van het huis des HEEREN zal vastgesteld zijn op de top der bergen; en hij zal verheven zijn boven de heuvels, en de volken zullen tot hem toevloeien. 2 En vele heidenen zullen heengaan, en zeggen: Komt en laat ons opgaan tot de berg des HEEREN, en ten huize van de God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijn wegen, en wij in Zijn paden wandelen; want uit Sion zal de wet uitgaan, en des HEEREN woord uit Jeruzalem. 3 En Hij zal onder grote volken richten, en machtige heidenen straffen, tot verre toe; en zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden, en hun spiesen tot sikkels; het ene volk zal tegen het andere volk geen zwaard opheffen, en zij zullen de krijg niet meer leren” (Micha 4:1-3).

“En hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en bond hem duizend jaar 3 en wierp hem in de afgrond, en sloot hem daarin op en verzegelde die boven hem, opdat hij de naties niet meer zou misleiden, totdat de duizend jaar voleindigd zouden zijn ... Zalig en heilig is hij die deel heeft aan de eerste opstanding. Over hen heeft de tweede dood geen macht, maar zij zullen priesters van God en van Christus zijn, en zij zullen met Hem als koningen heersen duizend jaar” (Openbaring 20:2-3, 6).

Om in het vrederijk als koningen samen met Christus te regeren, moeten wij Hem vandaag als het Lam van God aanvaarden en in Zijn verborgen koninkrijk op aarde dienst verrichten.

3.8 Rechter

Dit ambt van de Heer Jezus Christus heeft in de eerste plaats betrekking op christenen, omdat wij allemaal voor de *rechterstoel van Christus* moeten verschijnen om loon voor onze arbeid in de Heer te verkrijgen (2 Kor. 5:10; zie ook Rom. 14:10).

De eerste opstanding is *slechts* voor de gelovigen; dan komt de hemelse Bruidegom om Zijn bruidsgemeente (de ware Kerk van Christus) op te halen om met Hem verenigd te worden (1 Thess. 4:16-17). Onze eerste afspraak na deze ontmoeting is voor de *rechterstoel* (Grieks *bema*). De *bema* was in bijbelse tijden het rostrum bij atletiekbijeenkomsten zoals de Olympische spelen, waarop de beoordelaars zaten en die laurierkransen⁶ aan de overwinnaars toekenden.

Wanneer gelovigen voor de rechterstoel verschijnen, zal de Heer Jezus hun levens beoordelen en hen kronen toekennen. Ieder die dan voor Hem verschijnt werd uit genade gered, zonder eigen verdienste, en zij staan daar als gelovigen die Hem toebehoren. Hij gaat hen dus niet over geloof en redding uitvragen, maar over hoe zij hun talenten gebruikt hebben en het werk gedaan dat Hij hen opgedragen heeft.

Sommige mensen huldigen de zienswijze dat omdat wij uit genade gered zijn, wij niet de verplichting hebben om voor de Heer te werken. Het feit is echter dat wij duur gekocht werden door het bloed van het Lam, dat wij aan Hem toebehoren en wij de opdracht hebben om God te verheerlijken en onder de leiding van de Heilige Geest een dienstbaar leven te leiden (1 Kor. 6:19-20).

De Heer zal er helemaal niet mee tevreden zijn als wij na onze redding een doelloos en onactief bestaan in Zijn koninkrijk leven, terwijl wij onszelf met een aards leven van eigenbelang bezig houden in afwachting van de tijd dat wij naar de hemel toe gaan. Gelovigen die zichzelf na hun

---

⁶ Vandaar komt ons woord “lauwerkrans”.

redding hoofdzakelijk met tijdelijke en vergankelijke dingen bezighouden, zullen bedrogen uitkomen voor de rechterstoel. Werken van deze aard zullen verbrand worden:

“Want niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus. [*dit is de redding uit genade, zonder werken*] 12 En indien iemand op dit fundament bouwt: goud, zilver, kostelijke stenen, hout, hooi, stoppels; 13 Eens ieders werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, daar het door vuur [*van Christus' rechterstoeloordeel*] geopenbaard wordt; en hoedanig eens ieders werk is, zal het vuur beproeven. 14 Zo iemands werk blijft, dat hij daarop gebouwd heeft, die zal loon ontvangen. 15 Zo iemands werk zal verbrand worden, die zal schade lijden; maar zelf zal hij behouden worden, doch also als door vuur” (1 Kor. 3:11-15).

Laten wij de volgende opdrachten van de Heer aan Zijn Kerk op aarde ernstig nemen en zodoende streven naar een leven van gehoorzaamheid en godsvrucht:

- “Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u” (Joh. 20:21).
- “en gij zult Mijn getuigen zijn ... tot aan het uiterste der aarde” (Hand. 1:8).
- “word vervuld met de Geest” (Ef. 5:18).
- “Bid zonder ophouden” (1 Thess. 5:17).
- “predik het Woord. Volhard daarin, gelegen of ongelegen. Weerleg, bestraf, vermaan, en dat met alle geduld en onderwijs” (2 Tim. 4:2).
- “Gij zijt het zout der aarde ... Gij zijt het licht der wereld ... Laat uw licht alzo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken (Matt. 5:13-16).
- “Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt” (Matt. 26:41).

Deze en tal van andere bijbelse opdrachten werden in gebiedende wijs (imperatief) geschreven en zijn dus geen optionele extra's voor christenen. Behalve dat wij altijd de Heer moeten verheerlijken in alles wat wij doen, is het ook in ons eigen belang om actief in de dienst van de Heer te staan. Het maakt onze levens vruchtbaar en gelukkig, en het brengt voor ons een schat in de hemel bij elkaar zodat wij niet met lege handen voor de Heer hoeven te verschijnen, en voor de eerste keer beseffen wij dat wij werkelijk iets zinvol voor onze medemensen kunnen betekenen zonder iets terug te verwachten.

Dit plaatst ons ook op overwinningsgrond omdat de kracht en genade van de Heer aan allen beloofd wordt die Hem met een onverdeeld hart willen dienen. Verder laat het alle bekommernissen over onze aardse behoeften verdwijnen. De Heer heeft beloofd dat als wij het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid zoeken, Hij alle andere dingen voor ons zal bijvoegen.

De Heer heeft geen slaven of huurlingen in Zijn dienst, maar dienstknechten die bevoorrecht zijn om Hem te kunnen dienen. Als de gezindheid van uw hart nog niet recht is, moet u het vlees in de kruispositie stellen en een volle overgave doen opdat de Heilige Geest een volkomen beheer over uw leven kan krijgen.

De Heer kan onze harten reinigen en van ons zuivere kanalen maken waardoor Hij kan werken. Geen vleselijke werken zijn voor Hem aanvaardbaar - slechts de vrucht van de Heilige Geest in een overgegeven leven. Dan zullen wij ook met vrijmoedigheid voor de rechterstoel van Christus verschijnen!

De kronen die bij de rechterstoel aan overwinnaars toegekend zullen worden, zijn:

- **De kroon van roem:** voor mensen die door hun getuigenis en prediking zielen gewonnen hebben (1 Thess. 2:19).
- **De onverwelkelijke kroon:** voor een heilige en dienstbare levenswandel (1 Kor. 9:24-27).
- **De kroon van het leven:** voor christenmartelaren en andere zwaar beproefden (Op. 2: 10; Jak. 1:12).
- **De kroon van heerlijkheid:** voor getrouwe herders en opzieners over de Heer Zijn kudde (1 Petr. 5:2-4).

- **De kroon van gerechtigheid:** voor een wederkomstgericht leven dat op de hemel ingesteld is (2 Tim. 4:8).

Het ambt van Christus als Rechter heeft ook verscheidene andere implicaties. Na Zijn wederkomst zal Hij de naties oordelen:

“En wanneer de Zoon des mensen komen zal in Zijn heerlijkheid, en al de heilige engelen met Hem, dan zal Hij zitten op de troon van Zijn heerlijkheid. En voor Hem zullen al de volken vergaderd worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt” (Matt. 25:31-32).

Aan het eind van het vreedrijk, wanneer de tweede opstanding plaatsvindt, zal elke knie van de verlorenen van alle eeuwen ook voor Jezus moeten buigen en zij zullen moeten erkennen dat Hij het Lam van God is die door hen werd verworpen. Dan zullen de goddelozen de eeuwige straf tegemoet gaan en de rechtvaardigen Gods koninkrijk beërven.

Een ontmoeting met de Heer Jezus kan door geen mens op aarde ontweken worden. Óf u ontmoet en aanvaard Hem nu als uw Verlosser, óf u zal een dag voor Hem moeten verschijnen als uw Rechter die u naar de eeuwige verdoemenis zal sturen. De keuze is aan u!

4. Beschrijvende namen

Er zijn verder ook een groot aantal beschrijvende namen van de Heer Jezus in de Bijbel. Hierdoor wordt de klemtoon gelegd op bepaalde aspecten van Zijn Persoon en werk, zodat wij Hem nog beter kunnen kennen, verstaan en liefhebben.

Het volgende is geen volledige lijst van beschrijvende namen, maar een aantal van de bekendste:

4.1 Licht van de wereld

Een van de meest sprekende symbolen van het koninkrijk der hemelen is die van licht. God zelf bewoont een ontoegankelijk licht wat door geen mens aanschouwd kan worden (1 Tim. 6:16). In Zijn volmaakte heiligheid is Hij erg ver boven de zondige en vergankelijke orde van de gevallen mens op aarde verheven.

Jezus is als “de Opgang⁷ uit de hoogte” (Lukas 1:78) van de hemel af naar een geestelijk donkere aarde neergedaald en ons op onze dwaalwegen komen opzoeken, en daarom kon Hij zeggen: “Ik ben het Licht der wereld; wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben” (Joh. 8:12).

4.2 Brood en water van het leven

“Want het brood van God is Hij Die uit de hemel neerdaalt en aan de wereld het leven geeft. Zij zeiden dan tegen Hem: Heere, geef ons altijd dit brood. En Jezus zei tegen hen: Ik ben het Brood des levens; wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben, en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben” (Joh. 6:33-35).

Wij zijn niet enkel voor de wedergeboorte van Jezus afhankelijk, maar ook voor de dagelijkse versterking en opbouw van het nieuwe leven. Hijzelf wil voor ons dag na dag zoals vers manna uit de hemel voor ons zijn, zodat wij opgebouwd kunnen worden in het allerheiligste geloof. Geestelijk voedsel is er om de wil te doen van onze Vader in de hemel. De kennis van Zijn wil krijgen wij onder de leiding van de Heilige Geest in de Bijbel. Zoek daarnaar en word vervuld met de kennis van Zijn wil.

4.3 Rots en fundament

---

⁷ SV Kantt. 22: “de Opgang uit de hoogte; Daarmede wordt de Messias betekend, omdat Hij genaamd wordt een ster uit Jakob opgaande, Num. 24:17, en de zon der gerechtigheid, Mal. 4:2”.

Christus is de eeuwige Rots die voor ons gekleefd werd. Zijn gebroken lichaam heeft de stroom van Gods genade naar ons toe laten vloeien. Deze Rots is ook het enige fundament waarop wij onze levens kunnen bouwen (1 Kor. 3:11). Dit geeft ons vastigheid en onwankelbaarheid in de stormen van het leven die ons kunnen overkomen (Matt. 7:24-27).

Kan u samen met de psalmist getuigen dat de Heer uw leven van ondergang en vernietiging gered en ook op deze vaste rots gesteld heeft? “En Hij heeft mij uit een ruisende kuil, uit modderig slijk opgehaald, en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld, Hij heeft mijn gangen vastgemaakt” (Psalm 40:3).

4.4 De weg, de waarheid en het leven

Jezus is de enige weg naar de hemel, omdat niemand naar de Vader kan komen behalve door Hem (Joh. 14: 6). Hij is de waarheid, Zijn woord is de waarheid, en de Geest van de waarheid getuigt van Hem. Hij is ook de opstanding en het leven (Joh. 11:25-26). Slechts door Hem kan iemand die dood is in zijn zonde en misdaden tot een nieuw leven opgewekt worden (Ef. 5:14). Alle zondaars zijn de straf van de eeuwige dood schuldig (Rom. 6:23), en slechts Jezus heeft deze doodstraf namens zondaars gedragen, en daarom kan slechts Hij aan hen eeuwig leven schenken. Hij is gestorven opdat wij zouden kunnen leven.

4.5 De ware wijnstok

“Ik ben de ware Wijnstok, en Mijn Vader is de Wijngaardenier. 2 Elke rank die in Mij geen vrucht draagt, neemt Hij weg; en elke rank die vrucht draagt, reinigt Hij, opdat zij meer vrucht draagt ... Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt u niets doen” (Joh. 15:1-2, 5).

Uit dit gedeelte zijn enkele zaken over onze verhouding met de Heer Jezus erg duidelijk:

- De rank of loot heeft geen echt leven in zichzelf en moet alles van de wijnstok krijgen. Haar begin én voortbestaan is van deze verbintenis afhankelijk.
- Een rank heeft geen bestaansrecht als die geen vrucht draagt. Als bekeerden worden wij tot een leven van godsvrucht opgeroepen. De Here is met niets minder als dat tevreden.
- Indien wij goed vrucht dragen, worden wij gereinigd (gesnoeid) zodat wij meer vrucht kunnen dragen. Als een rank zijn groeikracht niet aanwendt om te produceren, dan moet hij afgesneden worden. Wij kunnen dus meer of minder vrucht dragen, en we hebben het dikwijls nodig dat wij onze prioriteiten opnieuw op de juiste plaats stellen.
- Zonder de Heer kunnen wij niets doen. Elke zaak moet zijn oorsprong bij Hem hebben, anders is het een onnuttige zaak waarmee wij ons bezighouden.

4.6 Heiligmaking

De Heer Jezus is niet enkel onze verlossing, maar ook onze gerechtigheid en heiligmaking (1 Kor. 1:30). Israël werd sedert de uittocht uit Egypte al geleerd dat zij na het Pascha een week lang het feest van de ongezuurde broden moesten vieren, wat een tijd van heiliging en zelfonderzoek was. Paulus zegt:

“Zuivert dan de oude zuurdesem uit, opdat gij een nieuw deeg zijn moogt, gelijk gij ongezuurd zijt. Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus. Zo dan laat ons feest houden, niet in de oude zuurdesem, noch in de zuurdesem der kwaadheid en der boosheid, maar in de ongezuurde broden der oprechtheid en der waarheid” (1 Kor. 5:7-8).

Wij moeten geregeld onszelf onderzoeken om na te gaan of er mogelijk is geen zuurdeeg van zonde in ons leven binnengekomen is. “Daar wij dan deze beloften hebben, geliefden, laat ons onszelf reinigen van alle besmetting des vleses en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreze Gods” (2 Kor. 7:1).

“Want dit is de wil van God: uw heiliging ... Daarom, wie dit verwerpt, verwerpt niet een mens, maar God, Die ook Zijn Heilige Geest in ons heeft gegeven” (1 Thess. 4:3, 8).

Terwijl wij toenemen in kennis van onze Heer en Zaligmaker, moeten wij ook in genade en heiligmaking toenemen. Ons levenspad moet voortdurend helderder worden tot de volle middag toe. Er mag geen schaduw van zonde zijn.

4.7. De wortel en geslacht van David

Jezus heeft gezegd: “Ik ben de Wortel en het geslacht van David” (Op. 22:16). De “wortel” van David bevestigt Jezus’ Godheid: Hij is de Heer van David! Door het “geslacht” van David wordt Zijn mensheid aangeduid (Lukas 20:41-44). Hij is de beloofde Messias die in het huis van David uit de stam van Juda geboren is, het zaad van Abraham door wie alle naties zouden gezegend worden. Door de eeuwen heen heeft Satan het volk Israël gehaat en hen vervolgd naar aanleiding van de beloften die aan hen gedaan werden over de komende Messias. In het licht hiervan moet de kindermoord van Herodes gezien worden. Dit was een van de eerste pogingen van Satan om Jezus te doden en zodoende de vestiging van Zijn koninkrijk te proberen verijdelen. Ook daarna zijn er verscheidene demonisch geïnspireerde pogingen ondernomen.

4.8 De blinkende Morgenster

Jezus zei: “Ik ben ... de blinkende Morgenster” (Op. 22:16). Petrus voegt hieraan toe:

“En wij hebben het profetische woord, dat zeer vast is, en gij doet wel, dat gij daarop acht hebt, als op een licht, schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlicht, en de morgenster opgaat in uw harten” (2 Petr. 1:19).

De morgenster is bij uitstek het symbool van hoop - de verwachting van een nieuwe dag die weldra zal aanbreken. In Jezus Christus hebben wij een hoopvolle toekomst. Wij kunnen voorbij de spanningen van het huidige leven kijken naar de stralen van een heldere nieuwe dag die met Zijn wederkomst over deze donkere wereld zal aanbreken. Door de tekenen van Zijn komst kunnen wij ook in de ontwrichte omstandigheden van de huidige tijd Zijn naderende voetstappen waarnemen. Zij die zonder christelijke toekomstverwachting leven, zijn niet in staat de wereldgebeurtenissen geestelijk te vertolken, en zij worden door al het slechte nieuws en donkere vooruitzichten naar de radeloosheid gedreven.

4.9 Heiland

De benaming *Heiland* komt enkel in het Oude Testament voor (Hebreeuws *Jasha*); het equivalent daarvan in het Nieuwe Testament is *Verlosser* (Grieks *Soter*⁸). Het vindt nauwe aansluiting bij de naam *Jezus*. In het Oude Testament belooft de Heer aan Israël dat Hij hen uit levensgevaaren zal redden en baseert Zijn verzekering o.a. op deze Naam: “Want Ik ben de HEERE, uw God, de Heilige Israëls, uw *Heiland*; Ik heb Egypte, Morenland en Seba gegeven tot uw losgeld in uw plaats” (Jesaja 43:3).

In het Nieuwe Testament wordt *Soter* soms als *Zaligmaker* vertaald (Luk. 1:47, 2:11; Joh. 4:42) en anders als *Verlosser* (Hand. 5:31; Fil. 3:20; Tit. 2:13).

4.10 Wijsheid

Alle wijsheid buiten God is dwaasheid en nietige misleiding (Kol. 2:8). Voor een mensheid die dwaas geworden is in de overleggingen van hun hart, heeft Christus met Zijn komst een nieuwe bron en dimensie van kennis gebracht en daardoor is Hij voor ons “wijsheid uit God” geworden (1 Kor. 1:24, 30). Hij heeft niet alleen aan de mens zijn onkunde en verduisterde toestand van hun hart geopenbaard, maar door Zijn kruisdood de weg voor allen gebaad om tot wijze en verstandige kinderen van God herschapen te worden.

Na onze redding moeten wij toenemen in genade en kennis van onze Zaligmaker, Jezus Christus (2 Petrus 3:18). Er bestaat geen probleem dat voor Hem te moeilijk is om op te lossen, want in Hem

---

⁸ “*Sôtèr*: redder, beschermer; redding; Verlosser, Heiland” (Prisma G/N).

zijn “al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen” (Kol. 2:3). Hij is een wonderbaar Raadsman (Jes. 9:5) die de juiste raad voor elk probleem heeft.

“En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een ieder mild geeft, en niet verwijjt; en zij zal hem gegeven worden” (Jakobus 1:5).

Raadpleeg eerst de Heer en ken Hem in al uw wegen voordat u een besluit neemt. Hij zal u door Zijn Woord en Geest onderrichten zoals een vader zijn zoon onderricht. U moet niet eerst volgens eigen inzichten handelen en ernstige fouten maken voordat je een zaak aan de Heer voorlegt en Zijn leiding afbidt.

Wij moeten de Bijbel doorzoeken voor richtlijnen en deze toepassen, want “De vreze des HEEREN is het beginsel der wijsheid, en de wetenschap der heiligen is verstand” (Spr. 9:10). Hij zal u antwoorden en u paden recht maken! Slechts als u vrede in uw hart hebt over een zaak, weet u dat u daarmee in geloof mee kan voortgaan. Anders misleid u zichzelf en de waarheid is niet in u.

4.11 Bruidegom

De komst van de hemelse Bruidegom staat voor de deur! Bent u hiervoor gereed? Paulus begeert dat de Gemeente als een reine maagd aan Christus voorgesteld moet worden, maar hij vreest dat hun zinnen wegens zonde bedorven kunnen raken, vervreemd van de oprechtheid tegenover Christus (2 Kor. 11:2-3). Aan een andere gemeente zegt hij: “En moge de God van vrede Zelf u geheel en al heiligen en mogen uw geest, ziel en lichaam in hun geheel onberispelijk bewaard worden bij de komst van onze Heere Jezus Christus” (1 Thess. 5:23-24).

Johannes zegt dat ieder die de hoop op Jezus' wederkomst bezit, zichzelf reinigt zoals Hij rein is (1 Joh. 3:3).

Het is een ernstige maar uitdagende gedachte dat wij tijdens ons korte aardse bestaan keuzes moeten maken en dingen doen die onze toekomst voor alle eeuwigheid bepalen.

4.12 Overwinnaar

Jezus Christus heeft de duivel, de dood en de hel overwonnen! “De overheden en de machten uitgetogen hebbende, heeft Hij die in het openbaar tentoongesteld, en heeft erdoor over hen getriomfeerd” (Kol. 2:15). Hij is een machtige Verlosser die elke zondaar van zijn banden kan bevrijden en hem uit de macht van de vijand bevrijden. “Als dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zult u echt vrij zijn” (Joh. 8:36).

Word u nog door zonden, zwakheden en slechte gewoonten geteisterd? Kom naar de enige Verlosser voor vergiffenis en vrijmaking (1 Joh. 1:8-9). Sta dan vast in de vrijheid waarmee Christus u vrijgemaakt heeft, en laat u niet meer onder het juk van dienstbaarheid brengen (Gal. 5:1). Stap als overwinnaar weg en geef aan de Heer de eer voor wat Hij in uw leven gedaan heeft. Reken volkomen op Zijn kracht en genade om staande te kunnen blijven tegen de listen van de duivel:

“En Gode zij dank, Die ons allen tijd doet triomferen in Christus, en de reuk van Zijn kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen” (2 Kor. 2:14).

E-mail: verhoevenmarc@skynet.be

Homepage: <http://users.skynet.be/fa390968/index.htm> of <http://www.verhoevenmarc.be/index.htm>

Ga hier naar de [Nieuwste Artikelen](http://www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm) of <http://www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm>